

Kasvun ja oppimisen lautakunta 10.06.2026

Oikaisuvaatimus peruskoulun rehtorin valinnasta (ESPOO-03-502-26)

Valmistelijat / lisätiedot:
Hurme Siiri

etunimi.sukunimi@espoo.fi
Puhelinnumero 09 816 21

Päätösehdotus

Esittelijä
Perusopetuksen johtaja Nurmi Juha

Kasvun ja oppimisen lautakunta hylkää perusopetuksen johtajan päätöksestä 23.4.2026 § 5 tehdyn, 5.5.2026 saapuneen oikaisuvaatimuksen.

Perustelut: Perusopetuksen johtajan päätöksellä 23.4.2026 § 5 virkaan valittu täyttää tehtävän kelpoisuusvaatimukset. Virkaan valittu on huomioon ottaen koulutus ja kokemus sekä haastattelujen perusteella tehty kokonaisarviointi hakijoista tehtävään soveltuvin. Perusopetuksen johtaja on valinnassa käyttänyt hänelle kuuluvaa harkintavaltaa. Harkintavaltaa ei ole käytetty syrjivästi. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä, päätöksentekijä ei ole ylittänyt toimivaltaansa eikä päätös ole muutoinkaan lainvastainen. Oikaisuvaatimus ei anna aihetta päätöksen muuttamiseen.

Käsittely

Päätös

Selostus

Perusopetuksen johtaja on päätöksellään 23.4.2026 § 5 valinnut peruskoulun rehtorin toistaiseksi voimassa olevaan virkasuhteeseen. Päätöksestä on tehty määräajassa yksi oikaisuvaatimus.

Oikaisuvaatimuksen on 5.5.2026 tehnyt virkaa hakenut asianosaisena. Oikaisuvaatimuksessa vaaditaan päätöksen kumoamista. Asianosainen katsoo, että häntä on ikänsä puolesta syrjitty ja että päätös on yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain vastainen. Hän katsoo, että ansioita on vertailtu epätasapuolisesti hänen vahingokseen ja että hän olisi virkaan ansioituneempi. Asianosainen katsoo olevansa kelpoinen virkaan. Oikaisuvaatimuksen mukaan päätös on virheellinen ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä. Lisäksi päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Asianosainen katsoo, että asiassa on myös menettelyvirhe sen takia, että hakuilmoituksessa on käytetty sanaa "edellyttää" sellaisiin asioihin, jotka eivät ole viran kelpoisuusehtoja. Oikaisuvaatimuksessa katsotaan, että perusopetuksen johtaja sekä kasvun ja oppimisen toimialan juristi ovat jääviä ratkaisemaan asioita, joissa hän on hakijana, sillä hänen kunniaansa on loukattu.

Oikaisuvaatimus on annettu tiedoksi aluepäällikölle ja virkasuhteeseen valitulle. Valitulle on varattu tilaisuus antaa lausuma. Virkaan valittu ei ole antanut lausumaa määräajassa.

Hakuilmoitus

Tehtävä oli julkisessa haussa 24.3.-7.4.2026.

Kelpoisuusvaatimuksena tehtävään on rehtorin kelpoisuus.

Tehtävässä edellytetään vankkaa peruskoulun johtamis- sekä opetussuunnitelmaosaamista, erinomaista henkilöstöjohtamista, erinomaisia yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, osaamista ja motivaatiota koulun talouden johtamiseen sekä verkostojen johtamista rehtorin tehtävää toteuttaessa.

Tehtävässä arvostetaan valmentavaa työtettä, itsensä johtamisen taitoja, halua jakaa omaa osaamista sekä alueellisesti että kaupunkitasolla, sekä aktiivista, kehittävää otetta lähikouluperiaatteen toteuttamisessa uuden oppimisen tuen lakiuudistuksen myötä.

Hakuajan puitteissa saapui 19 hakemusta. Hakemusten perusteella kelpoisuusvaatimukset täyttäviä hakijoita oli 18.

Kelpoisuus

Rehtorin kelpoisuus määräytyy opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen (986/1998, kelpoisuusasetus) 2 §:n mukaan.

Rehtoriksi on kelpoinen henkilö, jolla on:

- 1) ylempi korkeakoulututkinto;
- 2) kelpoisuusasetuksessa säädetty asianomaisen koulutusmuodon opettajan kelpoisuus;
- 3) riittävä työkokemus opettajan tehtävissä; sekä
- 4) opetushallituksen hyväksymien perusteiden mukainen opetushallinnon tutkinto, vähintään 25 opintopisteen tai vähintään 15 opintoviikon laajuiset yliopiston järjestämät opetushallinnon opinnot taikka muulla tavalla hankittu riittävä opetushallinnon tuntemus.

Haastattelut

Peruskoulun rehtorin virkaan tuli hakuaikana 19 hakemusta, joista 18 täytti kelpoisuusvaatimukset. Haastatteluun kutsuttiin 5 kelpoisuusehdon täyttävää hakijaa koulutuksen, työkokemuksen, hakemuksen ja hakuilmoituksessa mainittujen edellytysten täyttymisen perusteella.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet

Kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 6 §:n mukaan virkasuhteeseen ottamisen yleisistä perusteista säädetään perustuslaissa.

Perustuslain 125.2 §:n mukaisia yleisiä nimitysperusteita ovat taito, kyky ja koeteltu kansalaiskunto. Taidolla tarkoitetaan koulutuksella ja kokemuksella hankittuja tietoja ja taitoja. Kyvyllä viitataan tuloksellisen työskentelyn edellyttämiin henkilökohtaisiin ominaisuuksiin kuten luontaiseen lahjakkuuteen, järjestelykykyyn, aloitteellisuuteen ja muihin

vastaaviin tehtävän hoitamisen kannalta tarpeellisiin kykyihin. Koetellulla kansalaiskunnolla tarkoitetaan yleisessä kansalaistoiminnassa saatuja viran hoidon kannalta merkityksellisiä ansioita sekä nuhteetonta käytöstä.

Perustuslain mukaiset nimitysperusteet ovat tulkinnanvaraisuutensa vuoksi oikeudelliselta sitovuudeltaan väljiä. Virantäyttöön kuuluu myös harkintavaltaa. Nimitysperusteiden soveltamisen yhteydessä harkintavalta ilmenee muun muassa viranomaisen oikeutena määritellä viran työtehtävät, painottaa nimitysperusteita tehtävien mukaisesti sekä päättää siitä, mikä merkitys viranhakijoiden erilaisille ansioille on annettava.

Perustuslain yleisiä nimitysperusteita tulee tulkita yhteydessä kyseisen viran yleisiin ja erityisiin kelpoisuusehtoihin. Tällöin huomioidaan myös viran nimi ja tehtäväpiiri sekä virkaan kuuluvat konkreettiset työtehtävät.

Kannanotot oikaisuvaatimuksen väitteisiin

Asianosainen katsoo, että häntä on ikänsä puolesta syrjitty ja että päätös on yhdenvertaisuuslain ja tasa-arvolain vastainen. Hän katsoo, että ansioita on vertailtu epätasapuolisesti hänen vahingokseen ja että hän olisi virkaan ansioituneempi. Asianosainen katsoo olevansa kelpoinen virkaan. Lisäksi päätös on vastoin tarkoituksenmukaisuutta. Väitteet ovat yksilöimättömiä.

Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen ei täytä viran kelpoisuusvaatimuksia. Hänellä ei ole hakemuksen perusteella lainkaan opettajakokemusta peruskoulusta, eikä myöskään rehtorin kokemusta peruskoulusta tai muualta. Virkaan valitulla on yli 7 vuoden työkokemus koulunjohtajana. Lisäksi hänellä on pitkä kokemus opettajana peruskoulussa. Virkaan valittu täyttää viran edellytykset ja arvostettavat asiat hakijoista parhaiten. Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen ei ole virkaan valittua ansioituneempi. Päätös ei ole vastoin tarkoituksenmukaisuutta.

Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen katsoo, että asiassa on tehty menettelyvirhe sen vuoksi, että hakuilmoituksessa on käytetty ”edellyttää” -sanaa sellaisten asioiden osalta, jotka eivät ole viran kelpoisuusvaatimuksia.

Hakuilmoituksessa on selkeästi eritelty, milloin on kyse varsinaisesta kelpoisuusvaatimuksesta ja milloin tehtävän edellytyksistä tai arvostettavista asioista. Tehtävän edellytyksistä on puhuttu erillisessä kappaleessa seuraavasti: ”Tehtävässä edellytetään vankkaa peruskoulun johtamis- sekä opetussuunnitelmaosaamista, erinomaista henkilöstöjohtamista, erinomaisia yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, osaamista ja motivaatiota koulun talouden johtamiseen sekä verkostojen johtamista rehtorin tehtävää toteuttaessa”. Hakuilmoituksessa on kerrottu rehtorien kelpoisuusehtojen määräytyvän opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista annetun asetuksen 986/1998 mukaisesti. Asetuksen 3 §:n mukaisesti rehtorilla tulee olla suomen kielen erinomainen suullinen ja kirjallinen taito.

Tehtävän edellytyksissä ei ole kyse kelpoisuusvaatimuksista, eli tehtävään olisi mahdollista valita myös henkilö, joka ei kaikilta osin täytä tehtävän edellytyksiä. Edellytykset ovat kuitenkin keino asettaa virkaa hakeneita hakijoita järjestykseen soveltuvuuden perusteella. Oikeuskäytännössä (esim. KHO 2005:44) on painotettu kokonaisharkintaa, missä kunnan oma

käsitys koulun tarpeista ja tavoitteista sekä niiden edellyttämästä rekrytointitarpeesta saa sijaa muodollisten kriteerien ohitse.

Hakuilmoituksessa on kerrottu selkeästi kelpoisuus sekä se, millä perusteella rehtorin kelpoisuudet määräytyvät. Hakuilmoitus ei ole ollut omiaan johtamaan sellaisen mielikuvan syntyyn, että edellytyksissä olisi kysymys säädetyistä kelpoisuusehdoista.

Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen katsoo, että päätös on virheellinen ja syntynyt virheellisessä järjestyksessä.

Suomenkielisen perusopetuksen tulosityksikön toimintaohjeen 4.1 §:n mukaan tulosityksikön johtaja ottaa vakituisesti palkattavat peruskoulujen rehtorit ja määrää heidän sijoituskoulunsa virkaa täytettäessä. Perusopetuksen johtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa tehdessään päätöksen peruskoulun rehtorin virkavalinnasta. Päätös on syntynyt oikeassa järjestyksessä ja perusopetuksen johtaja ei ole ylittänyt toimivaltaansa.

Oikaisuvaatimuksen tehnyt asianosainen katsoo, että perusopetuksen johtaja sekä kasvun ja oppimisen toimialan juristi ovat jäävejä ratkaisemaan asioita, joissa hän on hakijana, sillä hänen kunniaansa on loukattu.

Hallintolain 28.1 §:n 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen muun ohella, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Tällaisen syyn on oltava ulkopuolisen havaittavissa ja sen puolueettomuutta vaarantavan vaikutuksen tulee olla suunnilleen samanasteinen kuin erikseen määritellyissä esteellisyysperusteissa (esim. KHO 2017:1). Asianosainen katsoo oikaisuvaatimuksessaan perusopetuksen johtajan sekä kasvun ja oppimisen toimialan juristin syyllistyneen kunnianloukkaukseen. Perusopetuksen johtajaa tai kasvun ja oppimisen toimialan juristia ei ole tuomittu kunnianloukkauksesta asianosaista kohtaan. Asiassa ei ole esitetty selvitystä, että rikosilmoitusta olisi tehty. Esteellisyyden ei ole myöskään katsottu syntyvän rikosilmoituksen tekijää koskevassa asiassa pelkästään tehdyn rikosilmoituksen vuoksi (esim. KHO 2017:1). Perusopetuksen johtaja tai kasvun ja oppimisen toimialan juristi eivät ole esteellisiä.

Valintapäätös on perustunut hakijoiden koulutukseen ja kokemukseen sekä hakuilmoituksen mukaisiin edellytyksiin ja arvostettaviin asioihin. Virkaan valittu täyttää kelpoisuusvaatimukset. Hän täyttää tehtävän edellytykset ja arvostettavat asiat hakijoista parhaiten. Hän on ansioituneempi tehtävään kuin oikaisuvaatimuksessa viitattu hakija. Päätös ei ole syrjivä.

Yhteenveto

Perusopetuksen johtajan päätös on perustunut kokonaisharkintaan siitä, kenellä hakijoista on arvioitu olevan parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen. Valintapäätös on tehty hakuilmoituksen mukaisten edellytysten ja arvostettavien asioiden perusteella. Päätöstä tehtäessä on koulutuksen ja työkokemuksen lisäksi huomioitu haastattelut ja niissä esiin tulleet seikat. Virkasuhteeseen valitulla on edellä mainittu kokonaisharkinta huomioon ottaen katsottu olevan hakijoista parhaat edellytykset tehtävän menestykselliseen hoitamiseen.

Perusopetuksen johtajan päätös ei ole syrjivä eikä muutoinkaan lain vastainen. Oikaisuvaatimus tulee hylätä.

Päätöshistoria

Liitteet

Oheismateriaali

- Hakuilmoitus
- Ei julkaista Perusopetuksen johtajan päätös 23.4.2026 § 5 (sisältää henkilötietoja)
- Ei julkaista Asianosaisen oikaisuvaatimus 5.5.2026 (sisältää henkilötietoja)

Tiedoksi